

Militaire Inlichtingendienst

Postbus 20701
2500 ES 's-Gravenhage

Telefoon 070 - 3 18 73 87
Telefax 070 - 3 18 79 51

Aan:

Zie verzendlijst

Uw brief	Uw kenmerk	Ons nummer	Datum
		DIS/95/12.13.4/1906	10 augustus 1995

Onderwerp: Joegoslavië: recente ontwikkelingen
(nr 40/95)

1. Hierbij doe ik U toekomen een notitie over de recente ontwikkelingen in het voormalige Joegoslavië.
2. Zonder bijlage is deze brief ongerubriceerd.

Hoofd Militaire Inlichtingendienst,

mr J.C.F. Knapp
Brigade-generaal

Bijlagen
één (1)

Bezoekadres
Kalvermarkt 28
's-Gravenhage

Doorkiesnummer
070 - 318 8004

Verzoeken bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden

[REDACTED]

VERZENDLIJST behorende bij brief MID nr. DIS/95/12.13.4/1906 d.d. 10 augustus 1995

AAN:

Ministerie van Algemene Zaken
t.a.v. Coördinator van de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten

Hoofd Binnenlandse Veiligheidsdienst
t.a.v. Dhr. [REDACTED]

Ministerie van Buitenlandse Zaken
t.a.v. plv DGPZ

NL-HPMV NAVO-Brussel

IMS/INT DIV, t.a.v. kol [REDACTED] d.t.v. HPMV

INTERN:

HMID
HACIV t.a.v. BCI
HAI
HMA
CIC
Archief

Bijlagen
één (1)

Bezoekadres
Kalvermarkt 28
's-Gravenhage

Doorkiesnummer
070 - 318 8004

Verzoeken bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden

[REDACTED]

MINISTERIE VAN DEFENSIE

MILITAIRE INLICHTINGENDIENST/CO

Afdeling Inlichtingen

ONTWIKKELINGEN IN DE VOORMALIGE JOEGOSLAVISCHE FEDERATIE
40/95

(Afgesloten 101200B AUG 1995)

Conclusie/voorzicht

Het vandaag mogelijk definitieve ontslag van de Bosnische premier Silajdzic heeft als mogelijke achtergrond de onmin met zijn partij en zijn aanzien in binnen- en buitenland, dat zowel aanleiding geeft tot wrijving met andere leidende functionarissen als hemzelf mogelijk heeft verleid tot het trachten dit aanzien te 'verzilveren'.

Vertegenwoordigers van de VS zullen te LONDEN, in BONN en PARIJS spreken over voormalig JOEGOSLAVIE. De RUSSISCHE FEDERATIE is buiten het overleg gehouden.

Op dit moment geeft het militaire beeld aan beide zijden van Oost-SLAVONIE geen aanleiding af te wijken van het standpunt dat KROATIE in eerste instantie zal trachten het probleem aan de onderhandelingstafel op te lossen.

In BOSNIE-HERZEGOWINA is het relatief rustig. Wel worden acties verwacht van de Bosnische regeringsstrijdkrachten in de omgeving van DONJI VAKUF. Opmerkelijk is de presentie van moslim-soldaten buiten de landsgrenzen rond de BIHAC-enclave, in een kennelijke poging het bezit van de BIHAC-enclave ook tegenover de Kroaten veilig te stellen.

Ontslag premier Silajdzic van BOSNIE-HERZEGOWINA

Op 3 augustus j.l. heeft premier Silajdzic van BOSNIE-HERZEGOWINA zijn ontslag ingediend bij het Bosnische parlement, zonder daarvoor een reden te geven. Inmiddels zijn er aanwijzingen dat zijn stap de volgende achterliggende redenen zou kunnen hebben:

- sedert ongeveer een jaar heeft Silajdzic problemen binnen zijn partij. Nadat hij vorig jaar oktober zijn functie als vice-voorzitter had neergelegd (hetgeen overigens nooit publiekelijk werd bevestigd) werd het beleid van het kabinet ongewoon kritisch beoordeeld door de regeringsfractie.
- hij werd door andere leidende personen beschuldigd van het creëren van een persoonsverheerlijking rond zichzelf.
- Silajdzic staat een meer democratische structuur voor, dit in tegenstelling tot Izetbegovic, die een sterk gecentraliseerde structuur wenst, met een grote rol voor de president.

- [REDACTED]
- zowel in het buitenland als bij de eigen bevolking geniet Silajdzic aanzien, respectievelijk voor zijn meer gematigde politiek en voor zijn binnenkort mogelijk succesvol streven tot opheffing van het wapenembargo, hetgeen in zijn visie tot een sterkere onderhandelingspositie voor de moslims zou moeten leiden. Mogelijk dat hij dit prestige wilde 'vertalen' in een nog sterkere of zelfs hogere (president) positie.

Vandaag zal moeten blijken of Silajdzic zijn ontslagaanvraag heeft ingetrokken, zoals zijn partij onder verwijzing naar " de schade die deze stap aan het land toebrengt" hem heeft gevraagd, of dat president Izetbegovic met een voordracht voor een nieuwe premier naar het parlement gaat. Het lijkt in ieder geval vast te staan dat de kennelijke poging van Silajdzic de 'oude garde' weg te werken (met name Izetbegovic en diens protégé Sacirbey) en zelf een meer gematigde koers te kunnen varen is mislukt.

Overleg VS-VK/BRD/FRANKRIJK

Vertegenwoordigers van de VS zullen, na gesprekken te LONDEN, in BONN en PARIJS in eerste instantie een inventarisatie maken van de nieuw ontstane situatie in voormalig JOEGOSLAVIE. Omdat het een vergadering is buiten de contactgroep om, kon de RUSSISCHE FEDERATIE (RF) buiten het overleg worden gehouden. Het toenemend solistische optreden van de RF, zowel binnen de contactgroep als daarbuiten vormt ongetwijfeld de achtergrond van deze 'contactgroep -' consultaties.

De situatie rond Oost-SLAVONIE

Na eerdere, tegenstrijdige uitspraken van Kroatische autoriteiten over de al dan niet aanwezige bereidheid tot militair ingrijpen door KROATIE in Oost-SLAVONIE, heeft de ambassadeur van KROATIE bij de VN, met de opmerking dat KROATIE het gebied niet met militair geweld zal heroveren, de spanning over dit onderwerp tussen KROATIE en de FRJ getracht te verminderen. Duidelijk is wel dat KROATIE zijn aanspraken op het gebied niet snel zal opgeven, maar dat geprobeerd zal worden een oplossing langs diplomatieke weg te zoeken. Wellicht kunnen SERBIE en KROATIE een oplossing bereiken door de vooroorlogse situatie te herstellen, waarbij het noordelijk deel (de BARANJA) aan SERBIE komt en het zuidelijk deel (West-SREM, met de voor de Kroaten belangrijke plaats VUKOVAR) (weer) bij KROATIE wordt gevoegd. Overigens vormden voor het uitbreken van de burgeroorlog van 1991 de Serviërs in het gebied nergens een meerderheid; gemiddeld maakten zij slechts een kwart van de bevolking uit. Vooral nog lijkt de veronderstelling dat men het probleem inderdaad aan de onderhandelingstafel wenst op te lossen gesteund te worden door het militaire beeld aan weerszijden van het gebied. Aan de westzijde bevinden zich de, daar organiek aanwezige te OSIJEK en VINKOVCI gelegerde Kroatische Garde Infanteriebrigades en zeven territoriale verdedigingsregimenten (totaal ruim 15.000 man). Er hebben, naar het zich laat aanzien, tot op heden geen substantiële troepenversterkingen aan Kroatische kant plaatsgevonden. In het gebied bevinden zich rond 4.000 man Servisch-Kroatische strijders, mogelijk inmiddels aangevuld met verdreven troepen uit de KRAJINA's. Aan de oostzijde van het gebied zijn thans delen van het NOVI SAD-Korps en (delen van) een gemechaniseerde infanteriebrigade uit BELGRADO ontplooid (totaal rond 4.000 man). De meeste eenheden van het NOVI SAD-Korps zijn tot op heden niet actief. Het is overigens logisch dat Klein-JOEGOSLAVIE eenheden in de regio heeft ontplooid in een periode dat een gewapend treffen tot de mogelijk-heden behoort aan de landsgrenzen. Van de uit Kroatisch Servische hoek afkomstige aankondiging van een gezamenlijk Servisch/Kroatisch Servisch commando ten behoeve van de verdediging van Oost-SLAVONIE moet worden afgewacht of dit voornemen daadwerkelijk door Milosevic wordt gedragen. De kwestie Oost-SLAVONIE zal zeker hoog op de agenda staan voor de ontmoeting in MOSKOU tussen de presidenten Jeltsin en Milosevic. President Tudjman zal, in verband met het ontbreken van de Bosnische president Izetbegovic, toch niet aanwezig zijn.

[REDACTED]

De situatie in de KRAJINA's

In algemene zin lijkt de operatie van de Kroatische strijdkrachten in de KRAJINA's afgerond. Er resten nog slechts enkele geïsoleerde gevechtshaarden. Het overgrote deel van de Servische bevolking lijkt te kiezen voor een vertrek in oostelijke richting naar het door de Bosnische Serviërs bezette deel van KROATIE. De hoofd-inspanning van de Kroatische strijdkrachten richt zich thans op het begeleiden van deze evacuatie, waarbij echter zelfs met de inzet van zware wapens (artillerie) wordt getracht te voorkomen dat Kroatisch Servische strijders materieel meenemen.

De situatie in BOSNIE-HERZEGOWINA

Op het gevechtsveld in BOSNIE-HERZEGOWINA is het relatief rustig. Voor eind deze week is (wederom) een moslim-offensief ter vermeerstering van DONJI VAKUF aangekondigd, een opbouw aan middelen hiertoe werd reeds eerder vastgesteld. Andere 'zwaartepunten' bevinden zich bij DOBOJ en zuid van het OZREN-gebergte. Opmerkelijk is de opmars van de moslim-strijdkrachten, buiten de BIHAC-enclave, in KROATIE. Zowel west, noord als oost van de enclave bevinden zich eenheden buiten de landsgrenzen in een kennelijke poging zich in ieder geval van het bezit, van het binnen de door de moslims aangenomen grenzen in het gebied gelegen terrein, te verzekeren. De Bosnisch Servische strijdkrachten lijken momenteel niet tot enig substantieel tegenoffensief in staat, in weerwil van de belligerente taal van Karadzic, die stelde al het verloren gegane terrein in zowel West-BOSNIE als de KRAJINA's te zullen heroveren en hiertoe contacten met Mladic zou leggen. De thans beschikbare troepen zijn benodigd voor het min of meer handhaven van de status-quo langs de huidige confrontatielijnen. Mogelijk dat integratie van gevluchte Kroatisch Servische strijders in de Bosnisch Servische strijdkrachten hierin enige verandering zal brengen.